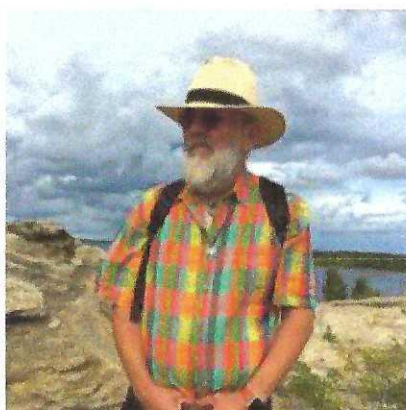

[Per Gulbrandsen](#)-SR Journalist

FB-4 oktober 2022

<https://www.facebook.com/per.gulbrandsen.98>

Samihärvan i helt ny belysning - fackliga ledningen i maskopi med åklagaren

Jag har i 14 år kallat det mitt stora yrkesmässiga misslyckande under mina 35 år på Sveriges Radio. Det handlar om min bevakning av härvan kring SAMI, Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation, där fackliga krafter i tysthet tog över SAMIs styrelse och plötsligt sparkade sin framgångsrika VD Hans Lindström 2006.

Genom olika källor fick jag som reporter information som visade att avsättningen kunde handla om att artistfackens representanter i styrelsen ville bli av med sin VD av rena maktskäl. Facken ville helt enkelt skaffa sig kontroll över upphovsmedlens flöden i SAMI och i det fördolda föra över miljoner av upphovspersonernas medel till sina egna organisationer. Medan den sparkade VD:n ville skydda musikernas och artisternas upphovsrättspengar mot sådana dolda överföringar.

Men trots bekräftelse av kuppteorin från insatta advokater och interna handlingar fick min rapportering allt svårare att ta plats i SR Mitt i Musikens sändningar (där jag jobbade). Det var som att min bevakning på nåt sätt hotade SR (kanske den viktigaste penningkällan för SAMI). Vid ett tillfälle låste SAMIs personal in mig i ett rum på Nalen under den kanske viktigaste stämman i SAMIs historia, detta för att jag inte skulle kunna smita ut och höra vad som där sas. Snäll som jag var förstod jag först efteråt att detta var ett övergrepp och direkt olagligt. Men jag fick också ett allt svagare stöd från mina producenter, antagligen beroende på att de alltid blev uppringda och utskällda av Samiledningen efter vart och varannat av mina inslag. Vilket säkert var jobbigt, men borde kunna ingå i jobbet.

Samtidigt pågick en stor brottsutredning både mot den sparkade VD:n och mot SAMI där utredarna på EBM (Ekobrottsmyndigheten) gjorde en rad tillslag som jag bara delvis fick möjlighet att rapportera om. Åklagaren var till början ibland tillgänglig för intervjuer, men gjorde sig alltmer otillgänglig ju djupare jag grävde. Detsamma gällde SAMIs ledning, som till sist helt vägrade ge intervjuer.

Alltihop slutade för mig i katastrof med en fällning i Radionämnden (för en ändrad påannons jag inte fick möjlighet att rätta) där SR:s jurist efter utvärderingsmötet väste till mig "Din bevakning har varit vinklad".

Så fjärran från det professionella stöd som utsatta medarbetare av lång fin tradition alltid fått - och ska ha - av SR-ledningen.

Jag tappade snart räkningen på alla nätter jag inte kunde sova pga grubblerier över hur jag skulle komma vidare i berättelsen. Jag visste att jag hade rätt, men stödet för grävandet från sändningsansvariga var borta och jag fick istället göra inslag om helt andra, långt mindre konfliktladdade händelser.

Till sist fick jag ge upp och i sorg gå vidare till andra arbetsuppgifter på SR. Men jag kastades ibland tillbaka i SAMI-härvan. Som när jag plötsligt kallades till Stockholms hovrätt och fick svara på en lång rad frågor om hur jag upplevt arbetet. Jag svarade neutralt och sakligt som jag skulle ha gjort i en radiosändning. Eller när en hatsida startades mot förre VD:n på Facebook, och snabbt samlade mängder av upprörda musiker som inte hade en aning om vad som egentligen hänt. Påeldade av den nu fackligt ledda SAMI-ledningens lögnar ville medlemmarna se både hat, förföljelse, misshandel och t o m dödligt våld mot förre VD:n och hans familj. Ofattbart. Facebook stängde snart gruppen pga hatet, men då var skadan redan skedd.

Samtidigt fortsatte brottsutredningen (nu utan egentlig SR-bevakning), där den sparkade VD:n anklagades på över 30 punkter. Punkter som en efter en föll pga att bevisen inte höll. Till sist fanns bara en punkt kvar, en snårig historia kring en digital satsning på SAMIs underbolag MI7 där f.d. VD:n anklagades för att ha berikat sig, och där styrelseprotokoll som visade motsatsen (liksom mängder av andra bevis) av SAMI-ledningen undanhölls utredarna. Förre VD:n Hans Lindström fälldes till sist efter 6 (!) års utredande och hamnade i fängelse. Kostnaden för rättsväsendet för denna jätteutredning har aldrig redovisats, men torde handla om många 10-tals miljoner, sannolikt över 100 miljoner.

Men nu, 14 år efter mitt första reportage, har tusentals dokument plötsligt blivit frisläppta och börjat offentliggöras, bl a tack vare en visseblåsare på EBM. De visar att åklagare och utredare i märklig maskopi med SAMI-ledningen under de 6 åren dolde mängder av bevis, undanhöll dokument och digitala källor, och förvanskade utredningar och förhör som i praktiken visade att det i själva verket var SAMI-ledningen som begick en rad ogentligheter under härvan.

Ofattbart också detta, jag vet, men nu finns alla bevisen att läsa och lyssna på för vem som helst. Sanningen kommer alltid fram till slut.

Alltihop var egentligen just vad jag visade redan i mitt första långa reportage 2006. Nämligen att härvan handlade om en kupp där artistfacken med Musikerförbundet i spetsen på mer eller mindre olagliga sätt ville ta kontroll över artisternas pengar och dess flöden inom SAMI, för att sedan på dolda sätt kunna berika de egna fackliga organisationerna. Vilket de också lyckades genomföra efter att VD:n sparkades, allt på upphovsrättshavarnas bekostnad.

Vi talar om en tidsperiod under 00-talet när SAMI hade monopol och ensamrätt att hantera svenska musikers och artisters upphovsrättsmedel och intäkter, en ensamrätt given av den svenska staten. Det handlar om 100-tals miljoner kronor som egentligen tillhör det till stora delar fattiga musiker- och artistkollektivet, men som sedan 2006 hanterats som vore de SAMI-ledningens egna tillgångar. Miljonlöner och fina tjänstebilar är två exempel på hur musikers och artisters upphovsmedel hamnat i ledningens fickor.

- Så var finns nu idag alla bevisen för detta?

Jo, på en nystartad hemsida, Falskspel.se, som den f.d. SAMI-VD:n Hans Lindström startat tillsammans med en f.d. civilanställd IT-ansvarig på Rikspolisstyrelsen, tidigare direkt underställd rikspolischefen.

Sidan fylls varje vecka på med alltmer av de tusentals återskapade och tidigare hemlighållna dokumenten, raderade men återskapade internmejl, ljudfiler, handlingar, kvitton m fl avslöjande bevis och dokument från SAMIs dåtida liv och hela härvan.

För en oinsatt är säkert mängden dokument på hemsidan överväldigande, och kan vara närmast omöjlig att greppa. Men inom rättsväsendet finns kunskap och läsöga. Så sidan väcker redan stort uppseende i advokatkretsar, liksom inom polisväsendet där många välkomnar den bredd som dessa offentliggörandena utgör, som avslöjande bevis mot EBM och dess ledning.

Det har i decennier funnits en stor frustration inom svensk rättsapparat över hur EBM fungerar, där ledande åklagare kan fördröja allt dyrare utredningar i många långa år, ofta för sin egen karriärs fördels skull. Utredningar som alltför ofta inte leder till de domar som borde blivit resultatet. Eller till uppenbart fel resultat, som i detta fall.

Nu ligger alltså SAMI-härvan äntligen i öppen dager med enorma mängder offentliggjorda dokument som visar hur en sådan kupp kan gå till, med myndigheternas och rättsstatens tysta hjälp och godkännande. Svensk korruption i dess prydno. Allt tyder på att fängelsedom mot Lindström är ett justiemord, som borde leda till ett rejält skadestånd.

Jag delar hemsidan här, och hoppas att alla ska respektera att jag inte är ansvarig för sidan, omöjligt kan ha koll på varje dokument och bara är reportern som försökte avslöja sanningen för 14-16 år sedan, men som idag är i pension.

Sedan länge saknar jag plattform att rapportera om saken på annat sätt än på min FB-vägg.

Jag kommer sannolikt nöja mig med detta enda inlägg.

Hur rättsväsendet ska hantera detta enorma avslöjande ska bli väldigt intressant att se. Sverige är långt mer korrupt än majoriteten medborgare har en aning om. De 100-tals miljoner som denna jättelika rättshärva kostat skattebetalarna är borta, och de ytterligare många 10-tals miljoner (sannolikt mer) som härvan kostat SAMI i advokatkostnader och annat, och fullt ut betalats med fattiga musikere och artisters upphovsrättspengar, ja alla de miljonerna kommer heller aldrig tillbaka.

Så tilltron till upphovsrättens beskyddare lär bli otroligt svår att återupprätta, nu när hela härvan kommer i öppen dager.

Allt detta, och att jag inte kom i mål i berättelsen är en djup sorg för mig, som jag nog får ta med mig i döden. Men att härvan nu äntligen kan nystas upp är ändå en nåd och viss tröst.

- Så varför berättar jag detta just ikväll?

För ikväll inföll Jom Kippur, den viktigaste och allvarligaste av judiska högtider, ett dygn av erkännanden, försoning och förlåtelse då man blåser i ett vädurhorn, en shofar, för att väcka människorna till eftertanke. Det tycker jag är väldigt vackert.